

РЕШЕНИЕ

№ 31131

гр. София, 24.09.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 41 състав, в
публично заседание на 04.09.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Луиза Христова

при участието на секретаря Мариана Велева, като разгледа дело номер **6951** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. от АПК. Образувано е по жалба на Ц. И. И. от [населено място], чрез адв. Й., срещу решение № 272 от 12.06.2025г. на ректора на УАСГ, в което е обективиран отказ да се предостави достъп до обществена информация по заявление от 02.06.2025г.

Жалбоподателят посочва, че отказът е незаконосъобразен, тъй като ректорът на УАСГ е задължен субект по смисъла на чл. 3, ал.1 от ЗДОИ, а исканата информация е обществена със служебен характер, тъй като от нея гражданите могат да си съставят мнение за отчетността на задължения субект при разходване на бюджетни средства. Не са изложени мотиви за липсата на надделяващ обществен интерес, което е задължение на административния орган. Този интерес се презюмира, като целта на търсената информация е повишаване на прозрачността в работата на органа. Поради това обществения интерес преодолява несъгласието на трети лица. Исканата информация не представлява и търговска тайна, доколкото не попада в дефиницията по §1, т.5, б. „е“ от ДР на ЗДОИ. В случай, че същата съдържа лични данни, административният орган е следвало да приложи чл. 31, ал.4 от ЗДОИ като предостави исканата информация със заличени такива. Предвид изложеното се моли съда да отмени процесното решение. Претендира разноски, вкл. адвокатско възнаграждение при условията на чл. 38, ал.1, т.2 от ЗА. Подробни съображения развива в писмена защита по съществото на спора, в която прави възражение за прекомерност.

Ответникът - ректора на УАСГ, редовно уведомен, в становище от 02.09.2025г. оспорва жалбата. Твърди, че с процесното заявление не се иска достъп до информация, а копия от документи. Освен това в жалбата са оставени цитати от жалби срещу други субекти по ЗДОИ, което води до извод, че жалбоподателят отправя необосновани искания до различни

университети, общини и др., с което натоварва съдебната система с дела и претендира разноски. Горното ответникът приема за злоупотреба с право. На следващо място, заплащането по договорите за информационно обслужване не е от държавната субсидия, а от други приходи. Поради това не е налице надделяващ обществен интерес и жалбоподателят не може да си състави мнение за разходването на бюджетни средства. Моли се съда да отхвърли жалбата. Претендират се разноски по списък. Оспорва се претенцията за адвокатско възнаграждение поради наличие на доказателства, оборващи затрудненото финансово положение на жалбоподателя.

Административен съд София-град, като прецени събраните по делото доказателства и доводите на страните, приема следното от фактическа страна:

Ц. И. И. е подал заявление от 02.06.2025г. до УАСГ чрез ССЕВ. Със същото е поискал информация, съдържаща се в копия от сключените договори за информационно обслужване от страна на УАСГ от началото на 2020г. до края на 2024г., както и на каква стойност са те. С решение № 272 от 12.06.2025г. на ректора на УАСГ е отказан достъп до исканата информация с аргумент, че представлява търговска тайна, установена с нормативен акт или договор и е свързана с интересите на трети лица. Освен това в договорите се съдържат лични данни - имена, ЕГН, адреси и банкови данни, които попадат в обхвата на закрила на ЗЗЛД и Регламент ЕС 2016/679. Поради това е отказан достъп до исканата информация. Решението е изпратено на жалбоподателя чрез ССЕВ на 13.06.2025г., а жалбата срещу него е подадена на 27.06.2025г.

При така установените факти, съдът обосновава следните правни изводи:

Жалбата е допустима, като подадена от надлежна страна в законоустановения срок срещу подлежащ на оспорване административен акт. Разгледана по същество жалбата е основателна.

Постановеният отказ е издаден от компетентен орган. Университетът по архитектура, строителство и геодезия е задължен субект по смисъла на чл.3, ал.2, т.1 от ЗДОИ като публично-правен субект – висше държавно училище по смисъла на §1, т.11 от ДР на ЗДОИ. Съгласно чл. 90, ал.3, т.1 и 2 от Закона за висшето образование в приходната част на бюджета на висшето училище постъпват трансфери от държавния бюджет и финансова помощ от общините, както и собствени приходи. Поради това университетът, чрез своя ректор, макар че не е административен орган, дължи предоставяне на достъп до обществена информация. В този смисъл РЕШЕНИЕ № 10122 ОТ 25.07.2018 Г. ПО АДМ. Д. № 2334/2017 Г., V ОТД. НА ВАС.

Исканата информация има характера на обществена такава по смисъла на чл. 2, ал. 1 от ЗДОИ. По смисъла на сочената разпоредба такава е всяка информация, свързана с обществения живот в Република България и даваща възможност на гражданите да си съставят собствено мнение относно дейността на задължените по закона субекти. Не е налице легално определение на понятието обществен живот, но то е с достатъчно ясно съдържание - живота на обществото като група хора. С оглед на това всяка информация, която е свързана с живота на обществото като група хора, има характер на обществена информация. Но за да е налице обществена информация е необходимо не само информацията да е свързана с живота на група хора, но и да дава възможност на гражданите да си съставят собствено мнение за дейността на задължения субект. Тоест, информацията трябва да е обвързана с правомощията и дейността на органа, защото само тогава тя би могла да притежава исканата от закона специална цел.

Предмет на процесното заявление за достъп е информация, която пряко касае дейността на УАСГ по разходване на средства, вкл. и на такива от бюджетния трансфер или предоставени от общините. Жалбоподателят е възразил, че за договорите за информационно обслужване не се разходват публични средства, но не е представил доказателства за това. Дори и да е така обаче, след като университетът е публично-правно организация, той дължи предоставяне на информация и относно разходването на средства, които не са държавни, общински или средства

от еврофондове, защото такава уговорка има само в чл.3, ал.2, т.1 от ЗДОИ, а е и в т.1 от същата разпоредба. Безспорно е, че търсената информация засяга обществения живот в страната. Тази информация засяга всички граждани на територията на страната и ще даде възможност на заявителя да си състави собствено мнение как се разходват държавни и общински, а и собствени финансови средства, като се има предвид, че университетът разполага и с Център за информационни технологии и дистанционно обучение. Поради това чрез исканата информация гражданите ще могат да установяват какви функции по информационно обслужване се изпълняват от Центъра и кои – от външни изпълнители, и има ли дублиране на функции, респ. дали държавните и общински, както и собствени финансови средства се разходват отговорно и икономично в съответствие с принципите в чл. 20 от Закона за публичните финанси. Търсената информация има характер на служебна обществена информация, тъй като се събира, създава и съхранява по повод дейността на задължения субект. Съгласно чл. 13, ал.1 от ЗДОИ достъпът до служебна обществена информация е свободен освен ако не попада в изключенията по чл. 13, ал.2 и не е налице обстоятелството по ал.4 от същата разпоредба на ЗДОИ. Достъпът до служебна обществена информация може да бъде ограничен, когато тя е свързана с оперативната подготовка на актовете на органите и няма самостоятелно значение (мнения и препоръки, изготвени от или за органа, становища и консултации); или когато съдържа мнения и позиции във връзка с настоящи или предстоящи преговори, водени от органа или от негово име, както и сведения, свързани с тях, и е подготвена от администрациите на съответните органи. Достъпът до служебна обществена информация не може да се ограничава при наличие на надделяващ обществен интерес (чл. 13, ал.4 от ЗДОИ). В случая исканата информация не попада в ограниченията по чл. 13, ал.2 от ЗДОИ. "Надделяващ обществен интерес" по смисъла на §1, т.6 от ДР на ЗДОИ е налице, когато чрез исканата информация се цели разкриване на корупция и на злоупотреба с власт, повишаване на прозрачността и отчетността на субектите по чл. 3. Надделяващият обществен интерес се презюмира, тъй като предметът на информацията е свързан със законното осъществяване на дейността на университета по разходване на публични средства. Предоставянето на тази информация винаги допринася за повишаване на прозрачността и отчетността в дейността на висшето училище пред обществото.

След като ответникът е задължен субект по ЗДОИ и исканата информация е обществена, същият дължи предоставянето ѝ. Редът и условията за предоставяне на достъп до обществена информация са подробно регламентирани в глава III на ЗДОИ. В чл.28, ал.2 ЗДОИ е установено изрично задължение в определения от закона срок органите или изрично определени от тях лица да вземат решение за предоставяне или за отказ от предоставяне на достъп до исканата обществена информация, за което да уведомят писмено заявителя. Следователно единствената призната от закона възможност за процедиране на заявление за достъп до обществена информация е задълженият субект да постанови изричен акт - решение за предоставяне или за отказ от предоставяне на достъп до исканата информация, което се връчва лично на заявителя. Изискването за писмено мотивирано произнасяне е гаранция за законосъобразност на акта.

Основанията за отказ от предоставяне на обществена информация са посочени в чл. 37, ал. 1 от ЗДОИ. В случая ответника се е позовал на чл. 37, ал.1, т.1, пр.1 от ЗДОИ, съгласно който основание за отказ от предоставяне на достъп до обществена информация е налице, когато исканата информация е класифицирана информация или друга защитена тайна в случаите, предвидени със закон. Приел е първо, че става въпрос за търговска тайна по смисъла на ЗДОИ и на Закона за защита на търговската тайна. Съгласно §1, т.5 от ДР на ЗДОИ не представляват "производствена или търговска тайна" факти, информация, решения и данни, свързани със стопанска дейност, чието запазване в тайна е в интерес на правоимащите, но е налице надделяващ

обществен интерес от разкриването ѝ. До доказване на противното обществен интерес от разкриването е налице, когато тя:

- а) дава възможност на гражданите да си съставят мнение и да участват в текущи дискусии;
- б) улеснява прозрачността и отчетността на субектите по чл. 3, ал. 1, съответно – чл. 3а, ал. 1, т. 1 и 2, относно вземаните от тях решения;
- в) гарантира законосъобразното и целесъобразното изпълнение на законовите задължения от субектите по чл. 3 или чл. 3а;
- г) разкрива корупция и злоупотреба с власт, лошо управление на държавно или общинско имущество или други незаконосъобразни или нецелесъобразни действия или бездействия на административни органи и длъжностни лица в съответните администрации, с които се засягат държавни или обществени интереси, права или законни интереси на други лица;
- д) опровергава разпространена недостоверна информация, засягаща значими обществени интереси;
- е) е свързана със страните, подизпълнителите, предмета, цената, правата и задълженията, условията, сроковете, санкциите, определени в договори, по които едната страна е задължен субект по чл. 3 или чл. 3а.

С т. 5 от § 1 от ДР на ЗДОИ е създадена оборима презумпция за доказване на липсата на надделяващ обществен интерес. Правната последицата от последната е, че обръща тежестта на доказване, установена с чл. 170 АПК, като не заявителят, а органът следва да установи, че не е налице надделяващ обществен интерес, а той не е направил това. Освен това чл. 2, ал. 1, т. 1 от ЗЗТТ изключва приложението на закона по отношение на правото на информация съгласно Хартата на основните права на Европейския съюз (чл. 11, § 1 от Хартата). Следователно ответникът дължи предоставяне на исканата информация относно страните, предмета, цената, правата и задълженията, условията, сроковете, санкциите, определени в договорите за информационно обслужване, независимо от клаузата за конфиденциалност в тях, като не е необходимо съгласие на другата страна по договора. Още повече, че тези договори се сключват по реда на Закона за обществените поръчки и подлежат на публикуване съгласно чл. 36, ал. 1, т. т. 12 и 18 от ЗОП в регистъра на обществените поръчки, който е публичен и общодостъпен. Достъпът до информацията в досиетата на обществените поръчки, която не е обявена за конфиденциална по реда на чл. 102 от ЗОП, се осъществява при условията и по реда на ЗДОИ. В този смисъл Решение № 13954 от 18.12.2015 г. на ВАС по адм. д. № 2328/2015 г., V о.

На второ място ответникът е приел, че в договорите се съдържат лични данни. Съгласно чл. 2, ал. 5 от ЗДОИ този закон не се прилага за достъпа до лични данни. Следователно ако в исканата информация се съдържат лични данни, достъп до нея следва да се осъществи след като тези данни бъдат заличени.

Неотносими са доводите в жалбата относно съгласието на трето лице, защото в случая отказът не е на основание чл. 37, ал. 1, т. 2 от ЗДОИ.

Предвид изложеното процесният отказ следва да бъде отменен и преписката върната за ново произнасяне на ответника по заявление на жалбоподателя от 02.06.2025 г. При това произнасяне ответникът следва да съобрази казаното по-горе относно характера на исканата информация като обществена със служебен характер и наличието на надделяващ обществен интерес от предоставянето ѝ. В случай, че исканата информация съдържа лични данни или защитена тайна, същите следва да бъдат заличени, по аргумент от чл. 2, ал. 5 и чл. 37, ал. 1, т. 1 от ЗДОИ.

При този изход на спора основателна се явява претенцията на жалбоподателя за разноски в размер на внесената държавна такса от 10 лв. На адв. Й. следва да се присъди възнаграждение за оказана безплатна правна помощ съгласно чл. 38, ал. 1, т. 2 от Закона за адвокатурата и

пълномощно на л.10, определено съгласно чл.8, ал.3 от Наредба № 1 от 9.07.2004 г. за възнаграждения за адвокатска работа. Дори да се приеме, че жалбоподателят не е в затруднено финансово положение, на него му се дължат разноски на основание чл. 143, ал.1 от АПК, като разликата е само на кого ще бъдат присъдени, но не и в какъв размер. Доколкото ответникът не е направил възражение за прекомерност, съдът намира че следва да ги присъди в минималния размер по чл. 8, ал.3 от Наредба № 1 от 9.07.2004 г. за възнаграждения за адвокатска работа, като това на кого ги присъжда не засяга ответника.

Така мотивиран и на основание чл.172, ал.2 от АПК Административен съд София-град, Второ отделение, 41 състав,

Р Е Ш И:

ОТМЕНЯ по жалба на Ц. И. И. решение № 272 от 12.06.2025г. на ректора на УАСГ, в което е обективиран отказ да се предостави достъп до обществена информация по заявление на жалбоподателя от 02.06.2025г.

ВРЪЩА административната преписка на ректора на УАСГ за предоставяне на достъп до посочената обществена информация при спазване на указанията, дадени в мотивите на настоящото решение в 14- дневен срок от влизането му в сила.

ОСЪЖДА Университета по архитектура, строителство и геодезия да заплати на адвокат П. В. Й. от САК сумата от 1000 лв. адвокатско възнаграждение.

ОСЪЖДА Университета по архитектура, строителство и геодезия да заплати на Ц. И. И. от [населено място] сумата от 10лв. държавна такса по делото.

Препис от решението да се изпрати на страните.

Решението съгласно чл. 40, ал.3 от ЗДОИ не подлежи на обжалване.

СЪДИЯ: